

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

Datum : 5 februari 2013
Uw kenmerk : 2013RGW33
Ons kenmerk : 80DC9A74
Contactpersoon : P.A.T. Jelsma
E-mail : Peter.jelsma
@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 06-53966178
Bijlage(n) : Geen

Onderwerp: Financiële afwikkeling Bestuursovereenkomst ILG

Voorgestelde behandeling: ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

Op 20 september 2011 is het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur gesloten tussen IPO en Rijk. Op 7 december 2011 is een aantal aanvullende afspraken op dit Akkoord vastgesteld. Het Akkoord geeft een uitwerking in hoofdlijnen (financieel en inhoudelijk) van de overdracht van de verantwoordelijkheid voor het natuurbeleid en het landelijk gebied van Rijk naar Provincies. Uw Staten hebben op 12 december 2011 met het Onderhandelingsakkoord ingestemd. Op 8 februari 2012 hebben IPO en Rijk nadere uitvoeringsafspraken over het Akkoord vastgesteld waarover uw Staten bij memo van de portefeuillehouder van 9 februari 2012 zijn geïnformeerd.

Het afgelopen jaar is onder IPO-coördinatie aan een nadere uitwerking van het Onderhandelingsakkoord gewerkt. In de Statenbrief van 11 september en de commissievergadering RGW van 24 september 2012 bent u geïnformeerd over de stand van zaken.

In het onderhandelingsakkoord zijn afspraken gemaakt over de afwikkeling van de ILG-periode. Definitieve afwikkeling kan pas plaatsvinden als de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) in overeenstemming met het Onderhandelingsakkoord is gewijzigd. Deze wijziging wordt voorzien in de loop van 2013. Met het oog op de voortgang van de uitvoering van afspraken in het Onderhandelingsakkoord is vooruitlopend op een aangepaste WILG een afrondingsovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst vervangt de bestuursovereenkomst ILG 2007-2013. De afrondingsovereenkomst regelt de financiële afwikkeling met het rijk van het onderhandelingsakkoord decentralisatie Natuur.

Kaderdocument

Op 11 december 2011 heeft PS ingestemd met het Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland 2012-2015 (AVP). Het Kaderdocument AVP 2012-2015 bevat het provinciale programma, de wijze van financiering en de organisatie daarvan voor het landelijk gebied voor de periode 2012-2015. In het kaderdocument AVP is rekening gehouden met een beschikbaar bedrag van € 150,7 miljoen voor het programma. Met het vaststellen van de afrondingsovereenkomst is de financiële afwikkeling van het ILG, inclusief de FES-middelen geregeld en kunnen de totale beschikbare middelen van het AVP-programma worden berekend. In het Kaderdocument AVP 2012-2015 is de “uitwerking onderhandelingsakkoord Natuur” als PM post opgenomen. Met het sluiten van de afrondingsovereenkomst wordt invulling gegeven aan de uitwerking en ontvangt de provincie € 54,9 miljoen van het Rijk. Daarnaast komt de groenfondstrekening “garantier rekening” van ca. € 2 mln. ter beschikking. De rijksmiddelen worden besteed aan reeds aangegane (rijks-) verplichtingen, de kosten

van beheer 2012 en 2013, en aan FES-projecten. De van het rijk beschikbaar komende middelen zijn voldoende om de rijksverplichtingen uit het AVP-programma te bekostigen.

In de loop van 2013 zal meer duidelijkheid komen over de uitwerking van het grond-voor-grond-principe. Hierover vindt in IPO-verband nog overleg met het rijk plaats.

Samengevat zal de inzet van de middelen op thema's en doelen in overeenstemming met het kaderdocument als volgt plaatsvinden:

Doelen en Thema's	Bedragen x € 1 miljoen					
	kaderdocument AVP	Prov Middelen	Rijk, Fes	EU/Pop2		
Cultuurhistorie	KD	12,1	17,4			
Landschap	KD	1,4				
Landbouw	KD	4,6			2,2	
Leefbaarheid	KD	0,6			0,8	
Natuur, incl AvU	KD	48,7			1,8	
Recreatie	KD	11,3				
Water	KD	8,3	11,2		0,5	
Impuls aandachtsgebieden	KD	0,9				
proceskosten	KD	7,2				
		94,9	28,6		5,4	128,9
verplichtingen uit vorige AVP periode	KD	22,0				22,0
Totaal Kaderdocument:						150,9
Invulling PM post kaderdocument "uitwerking onderhandelingsakkoord Natuur" :						
rijksverplichtingen FES t/m 2011, cf peil			5,9			
rijksverplichtingen diverse thema's t/m 2011, cf peil			11,0			
overige verplichtingen			0,9			
Aanvullende Fes middelen t/m 2015			16,0			
kosten beheer 2012 t/m 2013			19,2			
verplichtingen uitfinanciering, per saldo			3,1			
Onvoorzien			0,7			
totaal						56,9
Totaal						207,8

Korte toelichting:

- Tot en met 2011 zijn verplichtingen aangegaan waarvan de dekking uit rijksmiddelen zou komen; met de afrekening van het rijk kunnen deze verplichtingen worden gefinancierd.
- In het kaderdocument was al rekening gehouden met € 28,6 mln. aan rijksmiddelen voor FES. Tot en met 2015 kan daarop aanvullend met € 16 mln. rekening worden gehouden. Ten opzichte van de oorspronkelijke rijksinzet ten tijde van het afsluiten van de bestuursovereenkomst (begin 2007) zijn de totale FES-middelen € 4,66 mln. lager geworden.
- Met de afronding van de bestuursovereenkomst ILG worden de kosten voor beheer door het rijk ter beschikking gesteld t/m 2013. De externe commissie "Ontwikkelopgave natuur" (de commissie Jansen) heeft een verdelingsadvies voor beheer gegeven vanaf 2014. Uit het verdelingsadvies van de commissie Jansen blijkt dat Utrecht jaarlijks 4,8% van de beschikbare middelen voor beheer (totaal € 105 mln.) krijgt, zijnde € 5,040 mln. Bij de verdeling is al rekening gehouden met het doorvoeren van een bezuiniging op het natuurbeheer in de vorm van een verlaging van de tarieven en het stopzetten van natuurbeheer buiten de EHS. De verdeling is gebaseerd op de totale kosten voor beheer per provincie. Voor de provincie Utrecht zou op basis van deze berekening (op langere termijn) een tekort resteren van € 4 tot € 5 miljoen per jaar. Bij het Natuurbeleid 2.0 zal provinciale dekking worden gevraagd en wordt in beeld gebracht welke bezuinigingsmaatregelen in Utrecht doorgevoerd worden.

- De met de afronding verkregen rijksmiddelen worden daarnaast ingezet voor de zogenaamde uitfinanciering. Dat zijn projecten die dateren van vóór de ILG-periode (vóór 1 januari 2007) en destijds van het rijk zijn overgenomen. Per saldo (saldo van lasten minus te ontvangen bijdragen) is hiervoor ca. € 3 mln. nodig.
- Per saldo resteert voor onvoorzien een bedrag van € 0,7 mln. hetgeen wordt aangehouden voor het opvangen van tegenvallers bij de afronding van de verplichtingen en de nog te ontvangen bedragen van derden.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Door het sluiten van de afrondingsovereenkomst ILG met het rijk zijn de financiële consequenties van het onderhandelingsakkoord natuur definitief te bepalen.

Financiële consequenties

Het Onderhandelingsakkoord is een akkoord voor alle provincies samen. De financiële gevolgen van de afwikkeling ILG zijn voor de provincie Utrecht door het afsluiten van de afrondingsovereenkomst duidelijk geworden. Met de afronding van het ILG ontvangt de provincie een decentralisatie uitkering van € 54,9 mln. Daarnaast komt de groenfondstrekening “garantierekening” van ca. € 2 mln. ter beschikking. Deze beschikbare rijksmiddelen zijn naar verwachting toereikend om de aangegane financiële (rijks-) verplichtingen, de kosten voor beheer van 2012 en 2013 en de resterende opgaven voor FES-projecten te kunnen realiseren.

Juridische consequenties

De Wet inrichting landelijk gebied zal naar verwachting in 2013 worden aangepast om de afgesproken decentralisatie te voorzien van een wettelijke basis. De huidige WILG voorziet niet in de vorm van afrekening zoals die nu o.g.v. het Onderhandelingsakkoord wordt gehanteerd.

Concreet voorliggende vraag aan Statencommissie / Provinciale Staten

Kennismemen van de financiële afwikkeling van de bestuursovereenkomst ILG.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter, R.C. Robbertsen

De secretaris, H. Goedhart